

Základní škola a Mateřská škola Vranovice, příspěvková organizace,
Masarykova 178, Vranovice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Přípravná třída

Č.j.: 389/2020

Zpracováno na podkladě: RVP PV

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne 15. 10. 2020.

Projednáno školskou radou dne 10. 11. 2020.

Nabytí účinnosti dne 16. 11. 2020.

OBSAH

1. Identifikační údaje školy	3
2. Charakteristika školy	4
3. Kritéria zařazování dětí do přípravné třídy	4
4. Podmínky a organizace vzdělávání	4
5. Charakteristika vzdělávacího programu	5
6. Vzdělávací obsah	5
7. Evaluační systém	11

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY A PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Název: Základní škola a Mateřská škola Vranovice, příspěvková organizace

Adresa: Masarykova 178,69125 Vranovice

IČ: 68772928

Ředitel školy: Mgr. Jiří Sliacky, Ph.D.

Učitelka přípravné třídy: Bc. Tereza Kordulová

Telefon: 519 433 110

Webové stránky školy: www.skolavranovice.cz

Zřizovatel školy: Obec Vranovice, Školní 1, 691 25 Vranovice
tel. 519 433 103, obec@vranovice.eu

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Charakteristika školy je součástí ŠVP Základní školy a Mateřské školy Vranovice č.j. 362/2016, kde je umístěna jako 2. kapitola.

3. KRITÉRIA ZAŘAZOVÁNÍ DĚTÍ DO PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Na základě § 47 školského zákona jsou do přípravné třídy zařazovány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazení dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonných zástupců, která musí být podložena doporučením školského poradenského zařízení.

V případě, že by počet zájemců převýšil maximální možný počet dětí ve třídě, tedy 15, budou přednostně přijaty děti ze spádového obvodu školy (trvalé bydliště v obci Vranovice) a s povoleným odkladem školní docházky dle věku (od nejstarších po nejmladších). Na zbývající volná místa by pak byly přijaty děti ze spádového obvodu školy podle věku (od nejstarších po nejmladší). Pokud by nebyla místa obsazena dětmi ze spádového obvodu školy, budou dále přednostně přijaty děti, které navštěvují mateřskou školu Vranovice (opět dle věku od nejstarších po nejmladší) a dále i děti zcela mimo spádový obvod školy a to znovu dle věku (od nejstarších po nejmladší) s upřednostněním dětí s povoleným odkladem školní docházky.

4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky přípravné třídy

Třída je umístěna na budově školy Masarykova 178. Jedná se o dvoupatrovou budovu, přípravná třída se nachází v posledním patře. Třída je zřízena v samostatné učebně, ve které je v odpoledních hodinách umístěno 3. oddělení školní družiny. Prostor třídy je rozdělen na volný (hrací) prostor s kobercem a pracovní prostor, který je vybaven stolečky a židličkami. Dále je třída zařízena běžným školním nábytkem pro ukládání potřeb a pomůcek a tabulí. Na patře mají děti k dispozici šatní skříňky a sociální zařízení. Děti mohou využívat veškeré zázemí školy – učebny, tělocvičny, bazén.

Pro provoz třídy je stanoven denní režim, který zajišťuje podmínky pro správnou životosprávu. Svačinu a pití na dobu práce ve třídě si děti nosí z domova, oběd je možné zajistit v zařízení školního stravování.

Děti budou mít dostatečný čas na adaptaci v novém prostředí. Třídní učitelka bude mít podporu školního poradenského pracoviště. Maximálně budou respektovány individuální potřeby dětí, řízené činnosti budou prokládány motivačními a relaxačními aktivitami.

Pedagogické zajištění, řízení a třídní dokumentace

Třídní učitelkou přípravné třídy je Bc. Tereza Kordulová, která splňuje kvalifikaci učitelky mateřské školy s bakalářským vzděláním v oblasti speciální pedagogiky. Při vedení přípravné třídy bude úzce spolupracovat s mateřskou školou, 1. stupněm základní školy, školním poradenským pracovištěm a s příslušnými školními poradenskými zařízeními.

Přípravná třída je součástí základní školy Vranovice a její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitele školy a jeho zástupce. Metodickým dohledem je současně pověřena i vedoucí učitelka mateřské školy.

Dokumentace přípravné třídy je vedena v třídní knize pro mateřskou školu. V dokumentaci dětí jsou také přiloženy zprávy z pedagogicko-psychologické poradny s individuálními doporučeními.

Provoz přípravné třídy

Přípravná třída bude pracovat v dopoledních hodinách od 07.55 do 11.30 h. ve výše popsaných prostorech budovy základní školy, Masarykova 178. Po skončení práce ve třídě zajistí třídní učitelka předání dětí do školní družiny.

Spolupráce s rodiči dětí bude probíhat na bázi společného zájmu na dalším rozvoji dítěte. O dění ve třídě budou rodiče průběžně informováni pomocí notýsku, e-mailem a na webových stránkách školy. V případě zájmu je pochopitelně možné, domluvit si kdykoli individuální schůzku s třídní učitelkou.

Organizační uspořádání dne

07.30 - 07.45 h.	- převzetí dětí z ranní školní družiny, příchod do třídy
07.45 - 08.00 hod.	- vítací „rituál“
08.00 - 09.00 hod.	- první vzdělávací blok
09.00 - 10.00 hod.	- svačina, volné hry dětí
10.00 - 11.00 hod.	- druhý vzdělávací blok, pobyt venku
11.00 - 11.15 hod.	- hodnocení dne
11.15 - 11.30 hod.	- hygiena, úklid, předání do ŠD

Průběh každého dne se ale může přizpůsobovat vzniklým situacím, vyplývajícím z činností během dne, zájmu dětí, únavy apod.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány v souladu s platnou legislativou. Třídní učitelka při práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracuje se školním poradenským pracovištěm. Při vzdělávacím procesu respektuje a aplikuje závěry školského poradenského zařízení a doporučená podpůrná opatření.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Obsah vzdělávání vychází z RVP pro předškolní vzdělávání. Vzdělávání dětí je přizpůsobeno jejich fyziologickým, sociálním a emočním potřebám. Průběh a obsah vzdělávání jsou dále řízeny závěry a doporučeními z jednotlivých vyšetření ve školském poradenském zařízení. Preferuje se individuální přístup ke každému dítěti.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Třemi hlavními vzdělávacími cíli vzdělávání v přípravné třídě pro nás jsou:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznávání (rozvíjet děti tak, aby chtěly samy poznávat).

2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost (respektujeme individualitu dítěte, chceme mít spokojené dítě).
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí (rozvinout interakci mezi dospělým a dítětem).

Jsou to cíle dlouhodobé, kterých budeme dosahovat naplňováním dílčích cílů prostřednictvím rozvoje klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Dítě je schopno pozorovat soustředit se na využívání pojmů, znaků, symbolů, cestou experimentování, na problémové otázky hledá bezprostředně odpovědi, dokáže se orientovat v poznacích o světě lidí, přírody - její rozmanitost a proměny, dokáže je pochopit a orientovat se v nich. Získané poznatky zpracuje v dovednosti a návyky přiměřené věku dítěte předškolního věku – raduje se z toho, co samo dosáhlo. Získané zkušenosti uplatňuje v praktickém životě – odhaduje své síly, hodnotí pokroky svoje i ostatních dětí, učí se nejen spontánně, ale i vědomě.

Kompetence k řešení problémů

Dítě se snaží porozumět a vypořádat se s problémy ve svém okolí, řeší problémy spontánně cestou pokusu a omylu, uplatňuje přitom svou fantazii a představivost - zkouší, experimentuje. Hledá postup i pomocí matematických představ, dovede vnímat souvislosti a hledá řešení vedoucí k cíli, nebojí se chybovat – ví, že se oceňuje i snaha v případě neúspěchu.

Kompetence komunikativní

Dítě ovládá řeč a dovede ji využít pro své slovní vyjádření - dokáže se vyjádřit smysluplným dialogem. Poznává, že se mluví i jiným jazykem – může se také zapojit do cizího jazyka, zvládá základní dovednosti, které předcházejí psaní a čtení, dovede využívat nabízených komunikativních prostředků a informací - encyklopedie, knížky, počítač, telefon.

Kompetence sociální a personální

Dítě umí řešit mezilidské vztahy přiměřené svému věku – je pozorné k druhým, citlivé a ohleduplné se snahou pomoci slabším, ví, že může požádat vždy o pomoc dospělého – potlačování agresivity, ví, že je odpovědné za své jednání a podílí se na dodržování pravidel dětského kolektivu, umí si vytvořit svůj názor, dovede odmítnout nepřijemnou komunikaci a je obezřetný při setkání s neznámými lidmi.

Kompetence činnosti a občanské

Dítě dokáže naplánovat, provést, dokončit a zhodnotit. Podílí se na stanovování pravidel ve třídě a jejich dodržování ví, že za porušení ponese následky. Uvědoměním si nesprávného dovede využívat svých silných stránek a uvědomuje si i slabé stránky, provádí svobodná rozhodnutí. Dítě dbá na zdraví a bezpečí sebe a druhých. Uvědomuje si, v jakém prostředí žije, že je může i ovlivňovat.

Vzdělávací obsah přípravné třídy vychází z jednotlivých předmětových oblastí a je rozdělen do tematických celků. Tyto tematické celky obsahují dále podtémata, která se vztahují k určitým situacím ze života dětí a reagují na aktuální témata daného období. Tematické celky se v průběhu roku mohou uzpůsobovat aktuálním potřebám a situacím. Vzdelávací obsah je v rámci jednotlivých tematických celků strukturován do podoby vzdělávacích oblastí, ze kterých vyplývají očekávané výstupy. Rozhodující jsou individuální potřeby každého žáka. Jednotlivé vzdělávací oblasti se vzájemně prolínají a jsou vedeny s ohledem na individuální tempo dětí, jejich zájem a soustředěnost.

Předmětové oblasti

Rozumová výchova a matematické představy

Cílem rozumové výchovy je seznámení se se základními poznatky o životě ve společnosti, v přírodě a v jejích nejbližším okolí. Cílem matematických představ je rozvíjení logického myšlení, orientace v prostoru tj. před, nad, za, pod, vedle, blízko, daleko, nahoře, dole, vpravo, vlevo. Dále pak poznávání číselné řady a matematických představ v oboru čísel 0 - 10 a geometrických tvarů.

Jazyková a řečová výchova

Cílem je rozvíjení řečové dovednosti a rozšiřování slovní zásoby, upevňovat správnou výslovnost formou čtení, poslechu a vyprávění nad obrázkem. Denně se věnujeme prevenci vadné výslovnosti, zařazujeme jazykové chvilky a rozvíjíme komunikativní dovednosti dětí.

Smyslová výchova

Cílem je rozvoj zrakové a sluchové percepce s předpokladem kvalitního zvládnutí čtení a psaní v první třídě.

Grafomotorika

Cílem je upevňování správného držení tužky a provádění uvolňovacích cviků, které usnadní žákovi psaní v první třídě.

Výtvarná výchova

Cílem výtvarné výchovy je především rozvoj fantazie, práce s nejrůznějším výtvarným materiálem a rozpoznávání základních i doplňkových barev. Součástí výtvarných činností je rozvoj jemné motoriky. Pěstujeme cit pro úpravu a čistotu práce.

Pracovní výchova

Cílem pracovní výchovy je rozvoj jemné motoriky a manuální zručnosti. Budeme tvořit z nejrůznějších materiálů ale především z darů naší přírody.

Tělesná výchova

Cílem tělesné výchovy je rozvoj hrubé motoriky cvičením v tělocvičně ale především venku na čerstvém vzduchu. Děti se učí správnému držení těla a správné koordinaci pohybů a zvyšují si tělesnou zdatnost. Součástí je i plavecký výcvik.

Plánování výchovně vzdělávací práce

Třídní učitelka přizpůsobuje probíraná témata konkrétní situaci a rozpracovává je do nabídky konkrétních her a činností tak, aby děti byly cíleně vedeny k získávání očekávaných

kompetencí. Každému tématu může být věnována různě dlouhá doba (podle vývoje situace, zájmu dětí). Je nejen na učitelce, ale i na dětech, která témata vyberou, kolik času jim věnují a jaké prostředky zvolí pro jejich naplnění.

Každé dítě má možnost rozhodnout o tom, co z nabízeného zkusí, čemu se bude věnovat, co je zajímavé, co chce vědět, co je baví apod. Nabídka činností a podnětů musí být bohatá a probouzet v dětech touhu po poznání, vybízet je k samostatnému myšlení a projevu, rozvíjet jejich intelekt, fantazii a tvořivost. Důležité je zachovat vyváženost činností motorických, kognitivních a estetických.

Mimo tematických celků, ze kterých je program sestaven, jsou upřednostněny v našem programu aktuálně zařazované náměty, které vyplnou ze spontánně vzniklých situací. Je na učitelce, aby na nepředvídatelné situace adekvátně reagovala a využila je ve prospěch dětí.

Součástí výchovně vzdělávací práce jsou také exkurze, tematické vycházky, poznávací výlety a podobné aktivity, které budou podporovat efektivitu pedagogické působení a zvyšovat pestrost a atraktivnost vzdělávacího obsahu. Děti se také budou účastnit kulturních a společenských aktivit pořádaných či zajišťovaných školou.

Tematické celky

1. Podzim začal čarovat
2. Zima už je tu
3. Jaro ťuká na dveře
4. Léto, milé léto

Návrhy podtémat tematických celků

1. Podzim začal čarovat

- Jak to chodí ve škole – poznáváme se s kamarády a adaptujeme se na nové prostředí školy
- Moje rodina, zážitky z prázdnin
- Moje tělo a zdraví – jak pečujeme o své tělo a zdraví?
- Ptáčkové už odlétají – babí léto
- Každý někam patříme – škola, obec, město, stát
- Co se děje v zahradách? – příroda se chystá na odpočinek
- Poznáváme plody podzimu - barvy a tvary

Vzdělávací oblast	Dílčí cíle
Dítě a jeho tělo	Dítě si uvědomuje vlastní tělo, rozvíjí pohybové schopnosti, osvojuje si poznatky o zdraví, získává dovednosti k podpoře zdraví.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování). Rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, podpora slovně logického myšlení, rozvoj paměti a pozornosti. Dítě poznává sebe sama, rozvíjí pozitivní city ve vztahu ke své osobě – uvědomuje si vlastní identitu, získává sebevědomí, sebedůvěru a

	osobní spokojenost.
Dítě a ten druhý	Seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému; osvojování poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
Dítě a společnost	Poznání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci sociokulturního prostředí, porozumění projevům neverbální komunikace v tomto prostředí běžným. Rozvoj schopnosti spolupracovat, spolupodílet se na činnostech ve společenství nejbližších, přináležet k němu.
Dítě a svět	Seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije – vytváření pozitivního vztahu k němu. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním, technickém prostředí, jeho rozmanitosti a soustavných proměnách.

2. Zima už je tu

- Martin na Bílém koni – pověsti a tradice
- S čerty nejsou žerty – přijde k nám čert, Mikuláš i anděl
- Copak je to adventní čas – připravujeme se na Vánoce
- Zvířátka v zimě – jak pomáháme v zimě zvířatům
- Zimní radovánky – sport, oblékání v zimě
- Těšíme se k zápisu – co už umíme?
- Navštívil nás Masopust

Vzdělávací oblast	Dílčí cíle
Dítě a jeho tělo	Osvojuje si poznatky a dovednosti k podpoře bezpečí a osobní pohody.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu. Kultivace představivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření). Získání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání.
Dítě a ten druhý	Posílení prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; rozvoj kooperativních dovedností.
Dítě a společnost	Uvědomění si základních hodnot uznávaných ve skupině. Rozvoj základních společenských postojů, návyků a dovedností, schopnosti projevat se autenticky, chovat se prosociálně, přizpůsobovat se společenskému soužití a zvládat jeho změny.
Dítě a svět	Poznání jiných kultur; pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

3. Jaro tlučá na dveře

- Ten dělá to a ten zas tohle – povolání
- Zelená se travička – sledujeme jarní proměny v přírodě kolem nás
- Den Země – ekologie, ochrana přírody
- Seznamujeme se s mláďaty a jejich rodiči
- Pojedeme do ZOO – exotická zvířata
- Hody, hody, doprovody – slavíme Velikonoce
- Děti, pozor! Červená! – ochrana zdraví a bezpečnost na silnici

Vzdělávací oblast	Dílčí cíle
Dítě a jeho tělo	Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; rozvoj užívání všech smyslů, fyzické i psychické zdatnosti; osvojení si praktických dovedností.
Dítě a jeho psychika	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní. Posílení zvědavosti, zájmu, radosti z objevování. Vytvoření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení; podpora rozvoje zájmu o učení. Rozvoj schopnosti vytváření citových vztahů, city rozvíjet a prožívat a také je vyjádřit.
Dítě a ten druhý	Vytvoření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost...); rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
Dítě a společnost	Vytvoření povědomí o morálních hodnotách; seznámení se se světem kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije; vytvoření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
Dítě a svět	Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy; rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách; vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

4. Léto, milé léto

- Děti slaví svátek
- Copak jsme se naučili – zhodnocení školního roku
- Hurá na prázdniny – na co se těšíme, kam v létě pojedeme

Vzdělávací oblast	Dílčí cíle
Dítě a jeho tělo	Vytvoření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu; ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další

	<p>formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).</p> <p>Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla). Vytváření základů pro práci s informacemi.</p> <p>Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání; získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat probíhající situaci.</p>
Dítě a ten druhý	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i s dospělými.
Dítě a společnost	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění; rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy vyjadřovat a projevovat; rozvoj estetického i společenského vkusu.
Dítě a svět	Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluace a autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí, sledování a hodnocení jednotlivých pokroků
- pozorování herních aktivit dětí
- rozhovorů s dětmi a s rodiči
- rozhovorů a rozborů při pedagogických radách
- hospitační a kontrolní činnosti
- analýz a hodnocení třídní i individuální dokumentace
- analýz ŠVP a podmínek školy

V rámci evaluačních procesů se budeme řídit těmito zásadami:

- uvědomovat si nedostatky, nalézt a pojmenovávat zejména to, co se nám nedaří
- odhalovat příčiny, proč tomu tak je
- volit nové, účinnější postupy, ty zpětně vyhodnocovat
- neustále porovnávat s cíli, podmínkami, riziky

Evaluace a hodnocení na úrovni ŠVP provádíme na základě:

- formálního a obsahového zpracování – úplnost, přehlednost
- naplňování cílů obsažených v ŠVP
- kvality podmínek vzdělávání
- propojenosti a souladu s RVP PV
- způsobu zpracování a realizace vzdělávacího obsahu, obsahové a formální kvality tematických celků
- příspěvků ze strany rodičů
- hospitační a kontrolní činnosti
- průběhu vzdělávání – metody a formy práce, diagnostické postupy
- výsledků vzdělávání – vzdělávací přínos u dětí, individuální pokroky

Autoevaluace vlastní práce třídní učitelky spočívá především ve zhodnocení použitých metod, prostředků, kvality komunikace a organizace a odezvy od dětí a rodičů.

Hodnocení tematických celků

Po ukončení každého tematického celku vyhodnocujeme, jak činnosti napomáhaly k plnění vytýčených cílů.

Průběžně dále sledujeme:

- co děti nejvíce zaujalo, oslovilo
- nejsilnější zážitky dětí
- co se ten den naučily, nebo dozvěděly nového
- jak zvolené činnosti napomohly k naplňování cílů, zda byly pestré nebo jednostranné
- co se nepodařilo

Diagnostika dětí

Diagnostika rozvoje dětí je založena na postupném zpracovávání osobního portfolia, ve kterém třídní učitelka zachycuje pokroky dětí týkající se oblasti sociální, motorické, sluchové, zrakové a poznávací.

Způsoby hodnocení dětí

Žáci přípravné třídy nejsou klasifikováni způsobem běžným na základní škole. Děti jsou motivovány sbíráním žetonků, za které si mohou pak vybrat drobné odměny. Třídní učitelka dbá na to, aby se děti naučily hodnotit i samy sebe a výsledky své práce. Na konci školního roku dostanou žáci a jejich zákonní zástupci slovní hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, které vychází z informací shromažďovaných po celý školní rok.